

ANY XI.

REUS, DISSABTE 22 DE JULIOL DE 1916

Núm. 168

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb banys, dutxes i teléfon :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon :: Calefacció central

Habitacions amb

teléfon urbà i interurbà

Habitacions amb banys, dutxes i teléfon :: Calefacció central

Casa Pujol
— PREU FIXO —

Monterols, 37.—Reus **SASTRERIA** Major, 60.—Lleida

Casa especial en la mida

Trajes confeccionats a l'última moda

per a **SENYORS**, des de 10 pessetes.

Trajes confeccionats per a **NOIS**, des de 3 pessetes.

Gran novetat en Bastons

Sombreros de palla **GRAN MODA** a preus mai vistos

La Mancomunitat de Catalunya

L'exit de l'Emprestit de la Caixa de Crédit Comunal

Temps perdut dels detractors de la Mancomunitat de Catalunya, besantant-la i combatent-la! Per segona vegada s'acaba de demostrar que té ja arrels fordes en la terra que vegeix, i que compta amb la confiança absoluta del país.

Abans de l'hora de la sotscripció, la Banca Arnús, que ha volgut juntar son nom d'alta catalanitat a l'obra redemptora de la nostra institució, cabdal, i enllaçat el seu crèdit, amb el crèdit de la Mancomunitat, tenia ja coberta amb excés la sotscripció de les 4.000 obligacions de 500 pessetes nominals, primera partida del fons de la Caixa de Crédit Comunal. Si l'emprestit s'hagués fet dins un terme fixo, se hauria cobert, d'ús i cost, vint-i-dos vegades.

Aquest èxit és més de comptar, ha de satisfacer més als bons catalans, quan la operació s'és feta en condicions més dolentes pel públic, que els tres emprestits darrerament llençats al mercat de Barcelona. El de la Constructora Naval, el del ferrocarril de Sarrià i el de l'Asland, no veient l'abundor de diners del mercat, s'havien fet a interès i a tipus d'emissió, que representava pel diner esmercat en elles, més d'un sis per cent de premi anyal. El de la Mancomunitat s'és fet al 5 per cent que amb l'amortització ve a representar un 5'25 i el guany de dinou dies d'interessos. L'exit de l'emprestit, en aquestes condicions, diu ben clar com es cotiza el crèdit: la solvència de la Mancomunitat, a pesar de les campanyes que contra l'institució s'han fet a la premsa, i a les Corts pels enemics de la nostra terra i els envejosos de la seva prosperitat.

I el senyor Lerroux en el Congrés deia, referint-se a la Caixa de Crédit Comunal i a l'emprestit per a constituir-la: «No es solscriurà ni un títol; és fracassat abans d'anunciar-se!» Valent profeta el senyor Lerroux, expert econòmic i fundador del Banc Nacional d'Obres Públiques.

L'estalvi catàt, la Borsa de Barcelona, acollint amb favor l'emprestit, cobrint-lo i cotitzant-lo ja amb alça, han donat al senyor Lerroux i als detractors de la Mancomunitat, una resposta digna.

L'obra de la Mancomunitat fa via; ègosaran barrallar-li el pas els homes de Madrid i els que a Catalunya estan al seu servei?

Dia de goig és per la Mancomunitat catalana el de l'emprestit de la Caixa de Crédit Comunal; per la Mancomunitat, pels petits municipis honrats i solvents de Catalunya que tenen ja en funcions d'instrument de la seva redempció.

X. Y. Z.

A SANTA MARINA...
FALTEN DONES

Al ninotaire VIDÍ

Els frescos indígens d'aquesta ciutat invicta i esforçada, com a calmant per al llur vitalici mal del pàstor, tenen elegides dígues nits que venen a ésser com dígues patentes válvules d'expansió. L'una és donatiu de Sant Joan i l'altra de Santa Marina. De la una ens en ocuparem degudament quan sigui arribada la seva hora; de l'altra ens en ocupem avui perquè el joc de games catequistiques solament té diners per a pagar-nos aquesta, i que molt justament està demanant

(1) i (2) De l'*«Heraldo de Reus»*.

El cronista va pels carrers pelat i metafísic com el cavall del Quixot buscant uns nous molins de vent. Per adobar el seu mal d'estómac, unes modestes—a juljar per la tela—ben revingudes, se li posen al pas. ¡Oída! N'hi han tres: una de doble, arrodonida i un si és o no és baixeta; altra de llarga i ali-trencada, i l'altra... una cosa d'entre mig. Dugues, estan roges, i l'altra, l'al-càiguda, està groga i müstiga com una llimona sense suc. Aneu a sapiguer quina una n'hi deu passar a la pobre noia!... Elles tenen la paraula. Vosaltres, homes, exteneu els davantals.

— Que no aneu a Santa Marina?
— Jo, sí, i vosaltres?

— Ps! Jo no'n tinc ganes... si els de casa hi volen anar...

— Tu te n'anirás al llit?

— No; aniré amb ells.

— Així-sí, ja ens veurem.

— Pero vei qui que tu deurás anar amb el róssec... el róssec vol dir el novio, i així, adiós Madrid.

— No ho sé. Ja us die: jo no'n tinc cap ganes...

El cronista, empatat per un fort recorralament de triples que'l fan tronar contra tots els sants del cel, fa via carrer enllà, deixant a les tres en deliberació. Així el priva de fer una acabada informació. Mes, el cas és, que dugues hores més tard, desocupat ja del mal de triples i trobant-se ben d'horta prenen una horxata com a tribut a Santa Marina perquè'l guardi d'allò, les primeres faldilles que vêu arribar són les tres amigues donant l'esquerra a un homo tipus vulgaris.

En poc temps, la cosa va animant-se que és una delícia. I comença a fer-se sentir la piuladissa de masclles com un eixam de mosquits trompetaires. En un dir Jesús! aquella hectària de terreno es troba proveïda d'un bé de Deu de joves selectos (1) de la «Lliga del Bon Mot» y damiselas distinguidas (2) de la Bona Societat, que no deixen qué desitjar ni en així.

I alça, ja tenim fil a l'agnolia per una bella estona. Les mamás, mig coixejant, segons telic expressió d'un poeta floralesc, rau... rau... rau... van entafurant-se en el Santíssim Racinte que en aquella hora nocturna i sacratissima s'hi respira una dolça beatitud de saló de societat recreativa. Com fa més calor de la que deuria, les portes estan esbatanades. Tothom hi entra llíurement, sense gaires miraments: els homes se posen la gorra a l'entrar; les dones la mantellina al sortir. Les santes piles, les han convertides en lavaderos públics; així hem observat que la major part dels devots per a ungir el dit polcer, s'arromenguen fins al colze. El Crist de la dreta té un aire misteriós d'aburriment que fa pensar que ja'n deu tindre prou d'aquella pose i que molt justament està demanant

rellevo. Una llantia encesa que penja al davant, es veu que la passa magre: fa més de mitja hora que no sab a què atendre's: si persistir fent mala cara o demanar auxili, i's decideix per lo dare: s'ha posat a espetegar; mes, el sagristá—un sagristá molt particular, per cert, tots els sagristans me resulten particulars an a mí; francament, si un servidor fos dona, i guapa, procuraria pescar-me'n un; res: gustos—, com deia, com qu'el sagristá aquella nit no més s'entén de rosquilles, el Crist i la llantia es tenen de fer la coll. Avençem per la vora dels altars. Tot passant, així, distretament, el cronista que hi lluca bastant més enllà del nas amb tot i calçar un bon número, i plaf! clissa la cua d'un ull en un recó penombrós d'on s'aixeca un lleuger visvisseig de res apassionat. Vamos, ja'n tenim. Sense volquer, sentim, així, tot baixel:

— No siguis ximple! Ens poden...

En aquell moment, jo,—imprudent de mi,— vuelo fort el puro abrandant la foguera... i jai! Verge de la Soletat! Ni mai que ho hagués fet! Res; aventures de l'ofici.

Solt que aquella nit el manto de la Verge ho ampara tot amb un bon fi purament cristia.

I sortim a fora. ¡Gracies a Déu que respirem!

Uns escalabrats les emprenen amb el bon cronista—bon amb el sentit humil de l'intenció:

— Tú també?

— Fins tu?

— I amb tranca?

— Arre allà!

I ja me'n veieu anar com un nàufreg navegant en aquell mare-magnum de carn apetitoso. Son allò que no s'explica això dels caga-tintes. A juljar per aquell tambalejament, qualsevol diria que no han tastat calent des de vuit dies.

Amb una colla de ganxetes que sembla un pom de clavells de tres rals ben pagats contant-s'hi una magnolia ben fresca i opulentà, les hi emprenen un torpedeig de popa, que no dieu, bárbaros! ni'l Sussex i el Lusitania plegats van fer tantes aigües.

Tot fent la travessia veiem an en Vidi, el ninotaire, qui aferrant-se amb la soca d'un plafan, s'acaba d'assegurar els quevedos, encent la pipa, escup... i's disposa a pendre ajunts per a una fantasia futurista.

— Adeu l'amic!

— Adeu!

I ras sobre'l paier, mapa un arc grotesc de cent vint graus que serà el gep d'una víctima.

Tot de sopete, un de la colla, engrapant-me pel braç, m'atorriza amb la veu de xantre:

— Diquela d'iguaquin b... d'estudi de que m'habilla aquella busno!

Si nois, te un bon ull clínic, el company: una elíptica de jole!

I anem tirant que's va fent tart. D'a-

llá d'un indret de les tendes de quinella, s'áixca un bruit de veus acalorades, i d'entre mig, amenaçador i terrible, algun bastó que al moment es torna a baixar amb santa pau i concordia.

— Què passa?—preguntem.

— Res. Un ull de poll.

— Eh...?

— An aquell jove que li han atropellat l'ull de poll...—ens diuen, tot marxant, entre rialles, unes minyones ben garrides.

Tota la força armada, municipals, serenos, urbans, vigilants, policia secreta, guarda-terms que aquella nit han reduït tot el seu camp d'acció dintre'l tançat de cent metres de fil-ferro, tots acudeixen, sol·licitis, a faisó de les mosques a la mel, al lloc del succés, malgrat tindre de preguntar, ells també, la fuerza armada, igual que un simple cronista, lo tradicional:

— Què ha passat?

I la festa torna a seguir normalment sense altre percanc digne d'esmentar, acceptat d'una marmanya atribuïda que va preguntant a la multitud:

— M'haurien vist el noi? Ai, pobre de mi!...

Tot d'una, al millor de la brega, una campana de veu escàndalena que sembla que tingui engines, deix anar una restallera de tocs que ningú te pacienta ni ganés de contar-les. La hora tràgica.

Aquesta hora, no més, la senten les mamás, les quals, entre les capcinades afirmatives de la son, reben aquesta hora dintre'l temple com una benedicció episcopal:

Han entrat a l'ermita amb la bona intenció de fer-hi l'almoina d'una dotzena de Pare-nostres i surten havent esmercat el bell temps fent tertulia d'escaleta: parlant de la calor, del preu del bacallà, o senzillament embasant comentaris al mirinàque d'una célebre reusenca.

Un cop al carrer, lo primer que fan és fregar-se els ulls. Després, amb ciuts de peixatera, comencen a sembrar la mala veu:

— Noies!

— Va, que ja n'hi ha prou!

— Carme! Teresa! Remigia! Va, filles meves, que's peus em maten de mal...

— Una mama a una altra mama:

— A retiro, senyora Tuiles?

— Vostés també, vritat? I quina generació! No ho havia vist de cap any!...

— Als! Ja pot ben dir-ho!

— Bora nit tinguin!

— Bora nit tinguin!

— Bora nit tinguin!

I ara, llegidores meves, com que el cronista encar que no ho sembla també és fet a imatge i semblança de Deu, vull dir que t'ambé sent la son i la mandra i tant com unes pantorrilles ben tibades l'encaixa la plàcida actitud de mig-diada, amb permis i perdó de vos-tres, anem a tancar els ànecs, que am's, els temps que corren, això ja es abusar de les garanties excepcionals.

VIDAL I PALLEJÀ.

L'ensenyament de l'agricultura

Un dels mals més grossos que han esdevingut al nostre país, és l'apartament de la terra, l'abandó de l'agricultura, font, principi i base de tota riquesa.

Fins ara ha sigut lo corrent el que's fils d'agricultors rics estudiessin carreres agenes a l'art de la terra, vivint després a ciutat i abandonessin la hisenda en mans de parcers o masovers. Fa vergonya dir-ho, però es la veritat, que la major part de grans finques conreuades avui amb un cert sentit científic, son d'industrials, d'homes que han fet llur fortuna no amb l'explotació de l'agricultura.

Sortosament, avui hi ha iniciada una reacció d'aquest gran error. Se torna a la terra. Se dona compte la gent del molt que pot produir l'Agricultura ben portada i vigilada, dels grossos taunts per cent que pot donar una explotació de camps si es saben seguir els moderns sistemes de cultius, implantar les industries derivades i aprofitar amb competència totes les fonts de riquesa que integren l'agricultura.

Amb el Renaixement de Catalunya ha vingut també un desenvolupament agrícola. Mancava un organisme que coordinés aquesta tendència, que, podés fer competents en les ciències agrícoles que podés dirigir el moviment de modernització i perfeccionament en el cultiu de la terra. I s'ha creat, per la Diputació de Barcelona, l'Escola Superior d'Agricultura.

En aquesta Escola s'estudia la ciència agrícola amb tota sa extensió i es confereixen títuls d'Enginyer Agrícola (grau que s'estudia en quatre anys) i de Tècnic Agrícola que's cursa en dos.

Aquesta Escola està destinada a jugar un paper importantissim en la nostra economia. Fer homes capassos d'arrencar de la terra el màxim de riquesa que en l'estat actual de la ciència agrícola pot demanar-se-li; crear els que han de transformar l'agricultura catalana redint-la de la rutina, de l'ignorància i de la miseria, es una obra tant gran que'l mateix avenir de la patria està amb ella lligat.

En els quatre anys que porta de funcionament l'Escola de que parlem, ha vist en cada curs augmentar el nombre de matrícules. Pero ha d'ésser molt més gran encara la legió d'estudiosos de l'agricultura. Tots devem interessar-nos, i en especial els agricultors, en fer-lo creixer pensant que així fem un bé al país, però que al mateix temps el fem als futurs enginyers o tècnics agrícols, perque poques carrees poden oferir avui al jovent tant magnífiques possibilitats econòmiques com l'agricultura, en la qual podem dir que tot està gairebé per fer.

La dita Escola que és al C. d'Urgell, 187 Barcelona, donarà més informacions al que les demani.

De Sport

CICLISME

Organitzades per la premsa local i pels corresponents de la de fora, demà diumenge, a les quarts de la tarda, tindrà lloc al passeig de Mata unes curses provincials de bicicletes.

Se compta per dita festa amb la cooperació de renombrats routiers que perfectament entrenats, ja que aquests dies devia celebrar-se la setmana esportiva, garantitzen l'èxit de les proves següents:

PRIMERA.—Carrera de velocitat.—(6 voltes, 4.200 metres.)

Premis: tres objectes d'Art.

SEGONA.—Carrera mig fondo.—(30 voltes, 21.000 metres.)

Primer premi: una moneda d'or de vint pessetes i una medalla de plata.

Segon premi: un objecte d'Art.

Tercer premi: un objecte d'Art.

TERCERA.—Carrera de consolidació.—(5 voltes, 3.500 metres.)

Premis: tres objectes d'Art.

Jurat: Estarà compost pels senyors següents: J. Fort, C. Ferrando, J. Perpinyà i M. de los D. Vilar.

Starter: D. Montané.

Cronometristes: A. Esteve i F. Fort.

Controleur: R. Rodón.

Comisaris: F. Barenys, D. Bonet i A. Fernández.

Si bé estem convençuts que els organitzadors han pres les mides oportunes per evitar qualsevol perçanç doncs sabem que hi ha montat un bon servei de controlatge, esperem que els espectadors sabràn mantenir la prudència que aquests actes requereixen a fi d'evitar qu'tinguem que lamentar qualsevol accident desagradable.

La Mancomunitat

Reunió del Consell

Despatxà el Consell els assumptes que hi havia a l'ordre del dia de les Seccions de Foment i Governació.

Es designaren els senyors diputats de la Mancomunitat que han de formar part de les taules per a les subastes de queviures amb destí al Mancomi de Sall, les quals se verificarán simultàniament a Barcelona i Girona el dia 28 pròxim.

S'acordà procedir a la formació del plan de vies de comunicació de caràcter urgent corresponent a aquest any, a l'objecte del qual i amb subjecció a les normes aprovades per l'Assamblea de la Mancomunitat se senyala un terme que finirà el 30 del pròxim mes d'agost, per a la presentació d'ofertes.

S'aprovaron els plecs de condicions per a la concessió d'alguns permisos d'obres que afecten a les vies de comunicació de la Mancomunitat.

Es va fer a favor de don Ignasi Vilà Gàva l'adjudicació definitiva de les obres de construcció del camí veinal de Torrebesses a la carretera de Lleida a Flix, i a don Domingo Segarra Lozano de les del camí veinal de Sant Miquel de la Vall per Llimiana a enllaçar en el Pago amb la carretera de Balaguer a la frontera amb un pont damunt el Noguera Pallaresa (prima secció de Llimiana a la carretera de Balaguer a la frontera).

Foren aprovades les despeses de conservació de carreteres i camins de la província de Lleida, corresponents al mes de juny últim.

Es designà la Mesa per a la subasta de les obres del camí veinal de Corsá a Figueras, la qual es verificarà el dia 21.

Estudià el Consell alguns assumptes relacionats amb el servei de telèfons de la Mancomunitat.

S'aprovà el plec de condicions particulars i econòmiques que regiran en la subasta de la línia telefònica Balaguer-Artesa-Pons-Calaf.

La presidència donà compte al Consell de les condicions en que el Comitè Administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal ha verificat l'emissió dels 4.000 primers títols de l'Emprestit de la dita Caixa. Escollà el Consell amb satisfacció les explicacions de la presidència, senyalant amb especial optimisme el fet de que a les dues hores d'obrir-se la suscripció haguessin quedat col·locats tots els títols.

Quaderns d'Estudi

Ha aparegut el novè número de «Quaderns d'Estudi», revista mensual que, sota els auspícis de la Mancomunitat de Catalunya, va dedicada especialment als mestres i en general als estudiosos de les terres de parla catalana. Heus aquí el seu sumari:

«S'hi segueix parlant de l'altre problema» (El Guaita).—«El problema del valor respectiu del geni i del mitjà en la formació de la cultura». (Les alumnes de l'Escola de Bibliotecaries).—«Positivisme i idealisme en la ciència del llenguatge (Karl Vosler, Trad. de M. de Montoliu: continuació).—«Florence Nightingale: La dama de la llançia» (Muriel Matters).—«La classificació professional del noi i el secretariat d'aprenentatge (J. Ruiz i Castellà).—«Guillem Tell» (Versió catalana per les alumnes de l'Escola de Bibliotecaries) (Frederic Schiller: continuació).—«Curs internacional Montessori» (C. Riba).—«La cançó popular de l'infantesa» (Aureli Capmany).—«L'ensenyància del dibuix a l'escola de tall de la Diputació de Barcelona» (Joan Llaverías).—«Memoria sobre el curs de Síntesi Química» (P. Dieterle).—«Els amics dels quaderns».—«Llibres», Dissertacions pedagògiques de Josep H. de Galí. —«Diccionari Aguiló», per Marià Aguiló i Fuster. —«Revista de revistes», Butlletí de Dialectologia (Institut de la Llengua catalana).—«La Catalunya que treballa i que juga».—Informació.

Fora-text: Retrat de Florence Nightingale.

Els conflictes socials

Els ferroviaris

S'ha reunit la ponència de l'Institut de Reformes Socials, per a prosseguir l'estudi del conflicte ferroviari.

Quan s'esperava la representació de la Companyia dels ferrocarrils del Nord, per a informar davant de la ponència, s'ha rebut una carta del senyor Rodriguez Sampedro, excusant la seva assistència i acompanyant algunes notes que poden servir d'antecedents respecte del criteri de la Companyia en la qüestió.

Això fa suposar que's retrassarà més del que s'esperava l'informe de l'Institut.

Una nota oficiala de la Capitanía general desmentix el rumor que aquests dies ha corregut, de que havia sigut fusellat a Montjuïc un carriera.

Com ja s'ha dit, tots els carriera agafats són deixats anar. Fins els que han estat processats, estan en llibertat provisional.

Ans d'ahir foren posats en llibertat a Tarragona els detinguts amb motiu d'un miting ferroviari senyors Rodriguez, Guerrero, Pla i Mestres, aquest últim de nostra ciutat.

La vaga fabril

Atenent al prec del capitá general, dijous al matí, a primera hora, tots els fabricants textils de Barcelona varen obrir les fàbriques.

Els obrers no varen respondre a la crida que se'ls ha fet, i per tant no ha pogut renuar-se el treball en cap de les fàbriques importants que estaven parades.

Unicament va haver-hi un petit augment de treballadors a les fàbriques de poca importància, en les que més o menys s'hi treballava durant la vaga.

El governador va desmentir davant

els periodistes que haguessin ocorregut incidents a Gracia i Sans.

Per resolució del Govern, han estat posats en llibertat els detinguts de resultes de la vaga textil.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

		A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°.	Sol... Ombra...	749.5 36.5	748.2 31.3
TERMÓMETRE	Sol... Ombra...	19.8 29.1	18.5 28.5
PSICRÒMETRE	Idem humit...	19.5	18.9
HUMITAT relativa de l'aire		41.5	39.9
TENSÍO del vapor acuós		12.2	11.4
ANEMÓMETRE	Direcció del vent, SE	100	45
METRÈ	Velocitat del vent,	0.0	0.0
PLUVIÒMETRE		5.2	2.7
EVAPORÒMETRE	Ras		Nivell

Des de que amb el bloqueig anglès se dificulta encarant l'importació de les fustes dels països escandinavos a Espanya, el Govern ha apujat els preus de les fustes de les muntanyes de l'Estat, amb lo qual se fa doblement difícil la situació dels comerciants en fustes.

El dia 28 del corrent celebra la Comissió mixta de Reclutament.

S'ha possesionat del seu càrrec el torrer del far del port de Tarragona, don Pasqual Sethier.

A la Sala Reus hi continuará avui exhibint-s'hi el segon episodi titulat «Bajo el cielo azul de Montecarlo», de la notable cinta «Jan Kadar», que tant d'èxit ve obtenant. Completxarà el programa, altres interessants cintes.

Per a la diada de Sant Jaume s'està organitzant en la recreativa societat La Palma dos grans balls un a la tarda i altre a la nit.

En el de la tarda a més s'hi celebrarà una cursa ciclista de cintes.

Se troba vacant la plaça de farmacèutic titular de Fatarella, dotada amb l'haber anyal de 400 pessetes.

Amb la projecció dels 14, 15 i 16 episodis de la popular pel·lícula «La moneda rota», «Actualitats Gaumont» i d'altres, avui se donaran grans sessions al Kursaal.

Per ara s'aixecarà l'estat de guerra en tota Espanya excepte Asturias per lo de Gijón.

Cessarà avui la censura militar que continuarà exercint els governadors civils.

Les garanties continuaràn sospeses uns dies més.

Pel Rectorat ha sigut extés el nomenament corresponent al concurs ràpid de trasllat, a favor de dona Carme Sancho, per a Puigtinyos.

El Consell provincial de Foment, de Tarragona, ha publicat un follet donant a conéixer el nou procediment semblant al sistema Berlenc que s'emplea contra la mscia de l'oliver—per a combatre el «Diabló» dels avellaners.

Demà publicarem l'extracte de la sessió que ahir celebrà nostre Ajuntament.

Fa falta

Dependent i

Aprendent

per a un comerç de seccions

Merceria i Novetats

d'aquesta.

Informarán en aquesta impremta.

L'apa- NO és un «Gramófon»
: : Catàlegs gratis : :

— DIPÓSIT DE RELOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

Preservar-se de malalties infec-
closes es segur prenen el
VICHY PRATS

de Caldes de Malavella, similar al
Vichy Francès i indiscutiblement igual
al Vichy Català, indispensable per a
les enfermetats de l'estòmac.

DIPÓSIT: Plaça de Catalunya (abans
Teatre) núm. 7 REUS
Comestibles i colonials de R. Marimón

Se desitja un noi de dotze a catorze
anys per a important Farmacia d'a-
questa ciutat.

Per a informes dirigir-se en aquesta
impremta.

El Dr. A. TORT NICOLAU, espe-
cialiste en parts i enfermetats
de les dones, ex-quefe clínic de la
Maternitat i Col·legi de la Pau, de
Madrid,

HA TRASLLADAT

el seu consultori al carrer de Sant
Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè
d'Espanya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

Telèfon número 78

A preu barato o a plaços se ven
una drogueria establerta en punt
cèntric d'aquesta ciutat, per tenir
de marxar a viure a fora la seva
duenya.—Donarán raó en aques-
ta impremta.

AVIS L'antiga i acreditada
Lampisteria de Ma-
nuel Bielza, establerta des de l'any
1854 a l'arraval de Santa Agna, núme-
ro 20, anuncia a sa numerosa clientela
i al públic en general, que s'ha traslla-
dat a l'arraval alta de Jesús, 41, oferint-
los-hi els seus serveis amb esmer i
puntualitat.

TERESA FERRAN (a) Pagesa

Venda de peix fresc de totes classes.
MERCAT CENTRAL
Se serveixen encàrrecs de peix de
totes classes.

Dirigir-se:
A Reus, carrer Palo Santo, 12, i a
Tarragona, a Baldomer Pons. Telèfon
núm. 162.

Espectacles

Teatre Circo
Compànyia cómic-dramàtica dirigida
pel notable primer actor don Anton
Piera.

Tres grans funcions per als dies 23,
24 i 25 de juliol de 1916.

Queda obert l'abonament a dites tres fun-
cions, rebent-se encàrrecs en l'ad-
ministració de dit teatre i en el Gran
Café d'Espanya.

Detalls per cartells.

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramótono

De venda: **R. Perpiñá.**

Major, 22. — REUS. — Despatx: 24, pral.

l'apa- NO és un «Gramófon»
: : Catàlegs gratis : :

— DIPÓSIT DE RELOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia

Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL DR. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíiques dels Drs. Olshaussen, de Munich, i Pfaundier

OPERACIONS. — Hores de consulta: de 10 a 12 del

matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. - REUS

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de
1 de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surts 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m
» 7'25 » 9'23 e
» 8'49 » 13'27 m
» 14'13 » 17'42 c
» 17'16 » Vilanova 21'44 o
» 21'25 » 20'37
» 21'25 » 23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Surts 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m
» 8'33 » 10'36 r
» 9'20 » 12'47 c
» 13'00 » 16'15 o
» 15'23 » 19'24 m
» 19'49 » 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

Surts 7'38 arriba 8'11 m
» 9'56 » 10'30 m
» 12'54 » 13'24
» 14'30 » 15' m
» 18'8 » 18'35 c
» 20'50 » 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surts 7'35 arriba 8'10 c
» 9'10 » 9'50
» 12'17 » 12'45 m
» 16'36 » 17'14 m
» 19'25 » 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surts 7'17 surt 9'29 arriba 10'37 m
» 10'41 » 11'19 » 11'44 r
» 13'17 » 14'24 » 14'58 c
» 16'30 » 18'57 » 19'47 m
» 19'49 » 21'11 » 21'47 m
» 22'01 » 23'5 e

DE MORA I FALSET A REUS

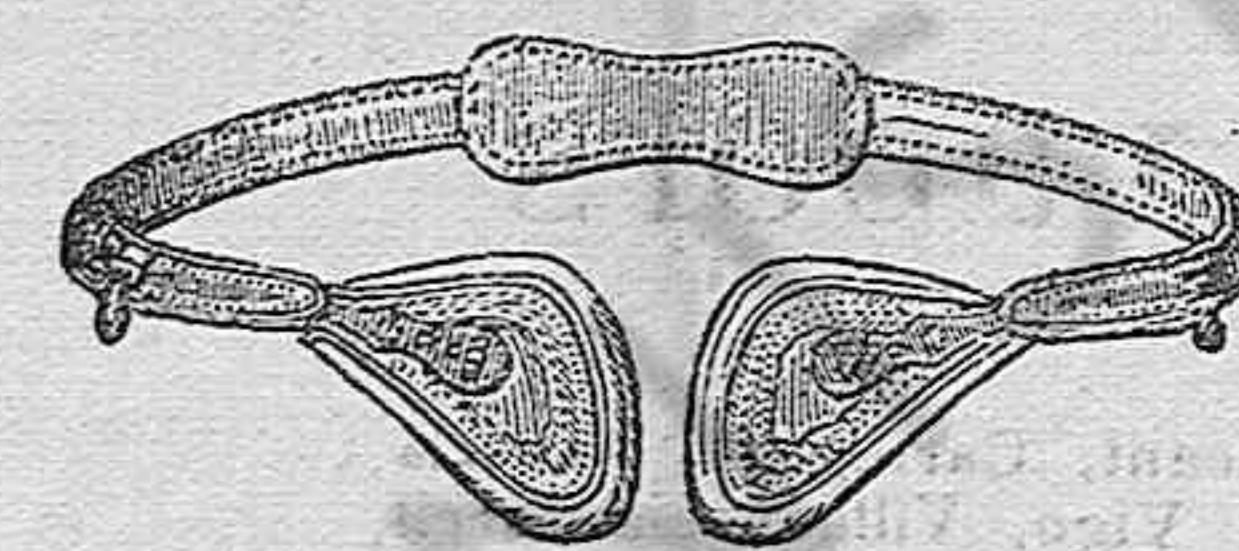
Surts 6'13 surt 7'17 e
» 6'30 surt 7'42 » 8'39 m
» 7'01 » 8'43 » 10'19 m
» 12'17 » 13'11 » 14'03 e
» 17'27 » 19'12 » 20'59 m
» 20'14 » 20'48 » 21'20 r

DE REUS A LLEIDA

Surts 8'22 arriba 11'22 c
» 13'35 » 20'5 m
» 17'59 » 22'13 m
» 20'30 » 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surts 5'30 arriba 9'46 m
» 8'29 » 12'29 m
» 11'56 » 20'17
» 15 » 17'58 c

AVÍS

Als trencats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descaro i frases deslumbrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense conèixer sisquera en què consisteix aïtal dolència, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud.

Molts són els que venen braguers, pocs molt pocs els que saben col·locar-los, rarissims els que coneixen que és una hernia.

JOSEP PUJOL

CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trençats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clauolles, de Barcelona i mon establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern pér a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixes hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàstics.

Gran assortit en lentes i gafes

Binocles teatre i campanya, i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopèdia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditati establiment LA CREU ROIA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el seu despistar a la meva clientela i per a millor profitar-se del crèdit que gosa casa meva, s'ha establert prop de la mateixa.

'La Cruz Roja'
CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, NO EQUIVOCAR-SE
núm 16 al costat del fabricant de
gorres don Isidro Pons

SOFRE

PRODUCTE ESPANYOL

Dit sofre ha sigut analitzat a l'Estació Enològica d'aquesta ciutat i segons dictamen facilitat de l'anàlisi, practicat en dit establiment resulta que suscrit pel senyor director don Claudi Oliveras el dictamen és el següent: *Donada la proporció de sofre pur que conté la mostra analitzada pot esser empleat sense inconvenient per a combatre l'Oidium del cep (malurà vella).*

En virtut de dit dictamen aquest sofre se ven al preu de 16 pessetes sac de 46 kilos, al Carrer de Rosic, núm. 8. - Reus.

TIPOGRAFIA CATALANA.—LLOVERA, 23.

Comerç de Ferreteria i Quincalla

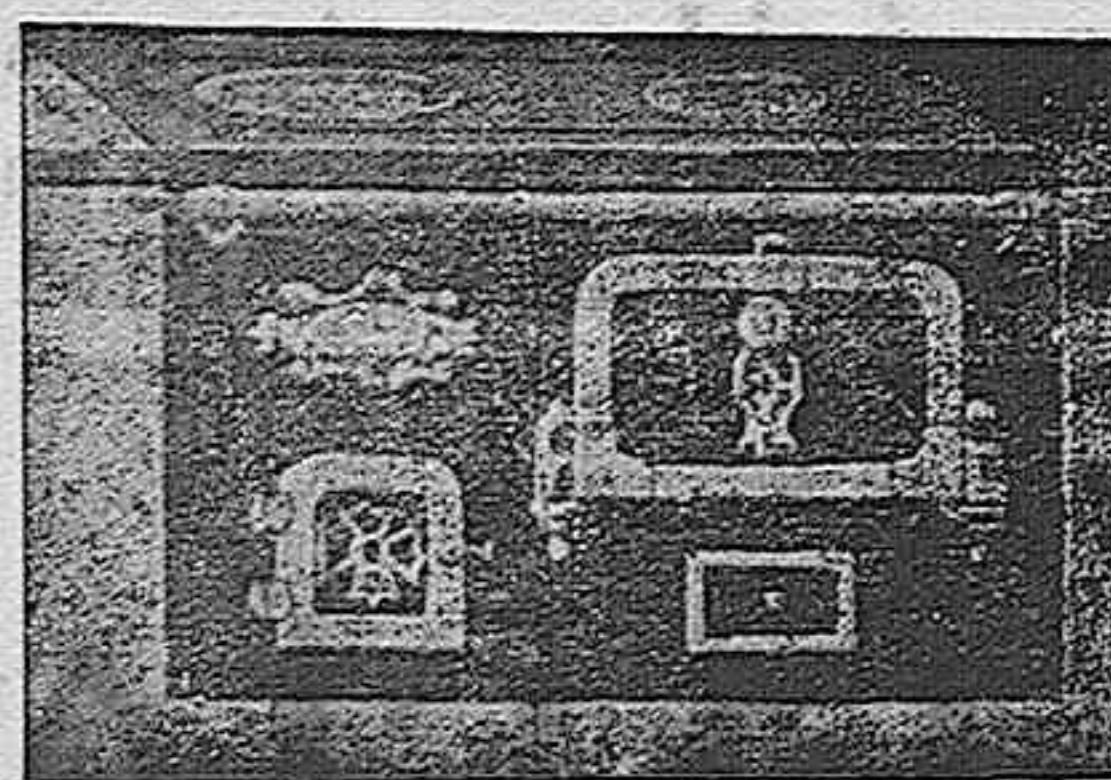
Material per a mines i obres públiques. -- Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMÓN SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Telèfon 220. — REUS

Cuines econòmiques

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les vantatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínim consum de combustible,

CARBÓ MINERAL AGLOMERAT

PER A CUINES ECONÒMQUES I CALEFACCIÓ

30 per 100 més econòmic que'l Koc

COTISEM: Carbons asturians i regionals en grans cantitats.

ENCÀRRECS: Reus, 15, primer, 1.ª (Travessia Sant Joan). Telèfon 185.

SIDRAL "TEIXIDÓ"

NOM PATENTAT

PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

Preneu **SIDRAL**

ES REFRESCANT,
APERITIU I DIGESTIU

Purifica l'aigua evitant infeccions.—Indispensable als estiujeants, viatjants, excursionistes i caçadors

A Reus, plaça de Prim, núm. 3: Bar París i Bar Esquella.

NOTA.—Algunes expendedors serveixen al públic que demana SIDRAL altre granulat similar, explotant el bon nom que ha adquirit nostre producte. Per a evitar aquests abusos hem fet unes etiquetes de garantia que preguem al públic vegi si les tenen els aparells medidors, i als expendedors de la comarca.

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL

Doctor **A. FRIAS**

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies

després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

EL CAS MES ENZILL DE TOS:

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÍTICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros malicidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

Els venen a 2 rals caps.

FARMACIA SERRA,

Arraval de Santa Agnès, 80 - REUS

IBARRA i C.^A S. en C.-Sevilla

Línia regular de grans vapors

Tots els DIJOUS sortida fixa del port de TARRAGONA per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cadíz (admetent carregos per a Ayamonte i Illa Cristina). Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. -- Servei ràpid eventual per a Galícia i Nord d'Espanya, amb escales a València, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solament 14 dies en el viatge. -- S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia, amb trasbar al vapor Luarca núm. 30 i per a Dunquerque als vapors de la Compania Francesa «Denia i d'Anzin».

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Juny 8	Vapor Cabo	Santa Pola
" 15 "	" " Roca	
" 23 "	" Higuer	
" 30 "	" San Martín	

Per a Cette i Marsella

Juny 2	Vapor Cabo	Roca
" 9 "	" " Higuer	
" 16 "	" San Martín	
" 23 "	" Oropesa	

RELLOTGERIA

MELITÓN FREIXAS

PLAÇA DE PRIM, NÚM. 9

Preu fixe Preu fixe

Poso en coneixement de llur clientela i del públic en general que la Rellotgeria Freixas, del carrer Major, núm. 15, s'ha traslladat a la Plaça de Prim, núm. 9, a la Rellotgeria Rigalt, on l'ex-proprietari queda com a operari de dit establiment.

En aquesta casa, essent propietari Melitón Freixas, hi trobaran totes les novetats en Joieria, Plateria, Rellotgeria, Bisuteria, objectes propis per a regals i un immens assortit en Pintetes, Passadors, Diademes, Vanos de totes classes i de tots els gustos i variis articles de gran novetat.

Gran taller de reparacions en Joieria, Rellotgeria i tot lo concernent an aquest ram.

PREU FIXE : PREU FIXE

Litinoides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Els venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la mel; fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA

Lámpara Nitrogén

Dispot 1|2 Watt

Gran potència lluminosa. -- Consum veritat.

Duració sens rival.

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vostres electricistes.

Concessionari i dipositori per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, 35. PROP DE LES RAMBLES

Representant a Reus:

JOSEP BALDRICH

Sant Elies, 2, 2^{on}, 1^a

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regirà des del dia 10 de juliol de 1916

Sortides de Reus (Arraval Robuster)

Tren n.º 24 a les 6'50	Tren n.º 23 a les 7'40
» 26 » 8'25	» 25 » 9'15
» 2 » 10'25	» 11 » 11'20
» 12 » 15'	» 1 » 16'
» 34 » 16'35	» 35 » 18'40

Extraordinaris en els dies festius

Sortida de l'arraval de Robuster:

Tren núm. 28 a les 11'15

» 32 a les 15'55

Sortides de Salou:

Tren núm. 27 a les 12'10

» 33 a les 19'

» 41 des de Mas Galbó a les 19'40

Billet ordinari a ptes. 0'75. -- Billet de anada i tornada, ptes. 1'05. -- Nois de 3 a 7 anys, anada i tornada, 0'60.

Tarifa especial núm. 4 de bitllets d'anada i tornada a ptes. 0'60. S'expendeixen aquests bitllets des del dia 10 de juliol per als trens que surten de Reus a les 6'50, poguen utilitzar-se per a la tornada tots els trens que surten de Salou fins a les 16' inclusivament, essent completament nuls per als trens següents.

En els diumenges i dies festius s'expediran bitllets d'anada i tornada a 0'60 fins al tren de les 11'15 valids per al retorn fins al de les 18, essent també nuls per als trens posteriors.

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Sàlou per a Valencia 6'11 (fins a Benicarló) 9'18 11'15 17'7 (fins a Benicarló) 0'2.

Arriben a Sàlou de Valencia 4'19 9'17 (procedent de Benicarló) 15'45 18'38.

TARIFES

Per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUAIS

En 1.ª plana	En tercera plana (a) MÀNICH	En 4.ª plana
Pagaran 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupa	A una columna 2'50	Pagaran 8 pessetes cada espace de 5 per 7 centímetres que ocupa
Fins a 3 cm. d'altura 2'50	2'75	5'00
De 3 a 5 » 3'50	5'25	7'00
Per cada cm. més. 0'50	0'75	10'00

Els remits, anuncis de crònica, de secció oficial etc. etc., un número reduït d'insercions pagaran a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un més pagaran a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del 10% a més de 10 céntims per inserció.

SABATERÍA

DE ——

PERE ROIG

SUCCESSION DE JOSEP M. MARTÍ

Baratura -- Elegancia -- Solidesa -- Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 28 - REUS